

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТАФОР В АНГЛОМОВНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ

Поченюк Яніна

*старший викладач кафедри романо-германської філології
Приватного вищого навчального закладу
Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука*

Трачук Вікторія

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Метафори грають провідну роль у науковому пізнанні, допомагаючи передавати думки за допомогою асоціативного мислення. Використання метафор у науковій термінології стає все більш поширеним, адаптуючись до швидкої еволюції мовного вживання. Відомі вчені, такі як О. Винник, І. Корунець, Х. Пірська, досліджують різні аспекти метафори, розкриваючи її складність та значення в лінгвістичних дослідженнях.

Мета дослідження – встановити особливості метафори в сучасній англійській науковій мові

Виходячи з мети, маємо вирішити наступні **завдання**: провести аналіз поняття метафори та його класифікації в сучасній лінгвістиці; дослідити використання метафор в англійськомовних наукових працях та виокремити їх особливості; проаналізувати види та способи вираження метафор в науковому дискурсі.

Метафора – це фігура мови, яка спирається на концепцію подібності, щоб додати глибини та емоцій мові. Метафори відіграють вирішальну роль у посиленні образності та експресивних якостей, створюючи більш захоплюючий і спогадливий літературний досвід [2; с. 60].

Використання мовних одиниць у художньому творі виконує стилістичну мету. Крім образного засобу метафора в художньому тексті служить ще й посиленню виразності, тому доцільно говорити про її художньо-виражальну функцію [3; с. 21].

Використання метафор у наукових і технічних текстах служить багатьом важливим цілям. Метафори не тільки забезпечують імена та тлумачення, але вони також служать для артикуляції та прикрашання змісту. [4, с. 215].

Використання метафори в науковому контексті ретельно використовується, щоб узгодити її з точними намірами та цілями. У науково-технічній літературі метафори можна знайти як у використовуваній мові, так і в мові окремих авторів. Ці метафори об'єднані разом із повсякденними словами та термінами, забезпечуючи більш повне розуміння та ефективну комунікацію в науковій сфері [1, с. 62].

У сфері наукового письма існує безліч мовних метафор, які часто використовуються, причому деякі з них виділяються як «улюблені» через їхню повторюваність. Одна з таких метафор передбачає використання слова «step» для втілення дії чи вчинку, підкреслюючи активний характер обговорюваної теми.

The first step to success is securing funding for your small business.

У сфері наукової та технічної літератури використання метафор, прикрашених прислівниками, здається надзвичайно рідкісним, що робить їх дещо нетиповими. Випадки таких метафор справді нечасті, що робить їх рідкістю, яка заслуговує на увагу в цій галузі.

Design of strictly positive real systems using constant output feedback..

Метафору можна розглядати як набір семантичних полів, які існують у більшому семантичному полі. Найбільш частотними типами метафор є прозора (40%), антропоморфна (27%) та синестетична (15%). Далі йдуть полісемічна метафора (10%), синонімічна метафора (6%) та метафора семантичних полів (2%) (рис. 1.).

Рис. 1. Типи метафор (у відсотках)

З позицій компонентного аналізу виявлено семантичні трансформації метафори на рівні архісеми та диференційних сем. За результатами дослідження визначено, що найбільш поширеними з цих процесів є (рис. 2.2):

- 1) заміна архісеми та актуалізація диференційних сем – 65%;
- 2) заміна архісеми та додавання нових диференційних сем - 23%.

Менш розповсюдженими виявилися семантичні процеси:

- 1) заміни архісеми та узагальнення диференційних сем – 9%;
- 2) заміни архісеми та випадіння диференційних сем – 3%.

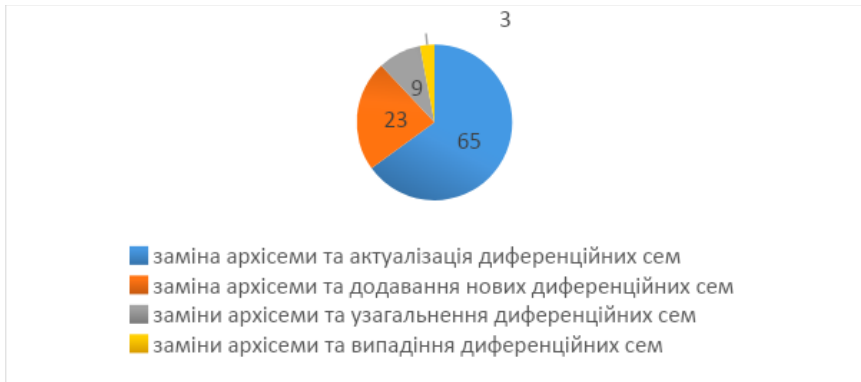

Рис. 2. Види трансформацій метафори (у відсотках)

У сучасному науковому письмі англійською мовою метафора часто зустрічається в контексті, наповненому термінами та фразами, специфічними для галузі. Однак у такому контексті метафора часто втрачає свою первісну яскравість і потенціал для різних інтерпретацій.

Central to second language acquisition (SLA) theory, research, and pedagogy is the identification of the variety of input (language reception) and output (language production) that best leads second language learners toward mastery of their target language. This makes the apparent paradox, called the twin paradox [3].

На основі проведеного дослідження ми можемо сказати, що метафора не просто передає існуючі значення, а породжує нові, що підкреслює її важливість у науковому дискурсі. Таким чином, метафора виявляється ключовим лінгвістичним засобом у науковому дискурсі, що не тільки допомагає у передачі складних понять, але й активно використовується для створення нових знань і розуміння світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Басараба І. Вмотивованість фразеологічних одиниць воєнної сфери. Міжнародна науково-практична конференція «Мова і засоби масової комунікації на сучасному історичному етапі», 10-11 вересня. Львів, 2021. С.60–62.
2. Винник О.П. Метафоричні процеси у формуванні української економічної лексики / О.П. Винник. – Автореф. дис. к.ф.н. – Харків, ХНПУ ім. Сковороди, 2007. – 18 с.
3. Herrmann, J. B. Metaphor in specialist discourse. / J. B. Herrmann, T. Berber Sardinha. - Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing Company, 2015. 185 p.
4. Schuttleworth M. Studying Scientific Mataphor in Translation. An inquiry into cross-lingual translation practices. - Abingdon: Routledge. - 2017.